

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515204068
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2515204068.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačēja a členov senátu JUDr. Kataríny Slováčekovej a JUDr. Daniela Ilavského v spore žalobkyne: D. X., rod. V., nar. XX. S. XXXX, bytom O. XXX, zast. splnomocnenkyňou: RS legal s. r. o., Piešťany, M. Waltariho 7, IČO: 36 864 358, proti žalovanému: K. X., nar. XX. I. XXXX, trvale bytom E. M. XXX, zast. advokátkou: JUDr. Katarína Galová, Piešťany, E. Belluša 6936/10, IČO: 42 164 460, o 20.000 eur a príslušenstvo, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo 4. septembra 2018 č. k. 14C/155/2015-147, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu zamietol; II. žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 3, § 37 ods. 1 a 2, § 39, § 40 ods. 1 a 2, § § 40a, § 41, § 46 ods. 1, § 49a, § 100, § 101, § 137 písm. c) a § 470 ods. 1 C. s. p. (zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov). Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa žalobou doručenou Okresnému súdu Piešťany dňa 8.6.2015 domáhala proti žalovanému zaplata 20.000 eur spolu s 5,05 % úrokom z omeškania od 1.2.2015 až do zaplata titulu nezaplata náhrady za zrušenie vecného bremena a osobného záväzku žalovaného poskytovať žalobkyni bezplatné celodenné stravovanie, pranie, žehlenie, upratovanie a akúkoľvek potrebnú pomoc a starostlivosť, vrátane zabezpečenia lekárskej starostlivosti a liekov, ak si to vyžiada vek alebo zdravotný stav žalobkyne. Žalobný nárok odvodzovala od zmluvného vzťahu strán sporu založeného darovacou zmluvou so zriadením vecného bremena, pričom vecné bremeno bolo neskôr zrušené písomnou zmluvou o zániku vecného bremena, ako aj od ústneho prísľubu žalovaného poskytnutého žalobkyni, že jej zaplatí 20.000 eur ako náhradu za zrušenie vecného bremena a osobného záväzku, z ktorých bola oprávnená žalobkyňa zo zmluvy o zriadení vecného bremena a o osobnom záväzku žalovaného, ktorá tvorila súčasť darovacej zmluvy zo dňa 31.5.1999. Prvoinštančný súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala uzavretie ústnej dohody o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni náhradu za zrušenie vecného bremena a jeho osobného záväzku starostlivosti o žalobkyňu, ani uzavretie akejkoľvek inej ústnej dohody, ktorou by sa žalovaný zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 20.000 eur. Táto skutočnosť výslovne nevyplýva ani z obsahu SMS - správy predloženej súdu k nahliadnutiu na pojednávaní, pretože v nej nie je uvedená ani suma, ani titul vysporiadania, na ktorého sa odvoláva odosielateľ SMS - správy. Odosielateľ nie je podpísaný. Nie je možné zistiť ani inak overiť, aká osoba túto správu písala, a teda či ňou bola osoba, na ktorú je registrované telefónne číslo, z ktorého bola táto SMS - správa odoslaná, alebo iná osoba, ktorá mala fyzický prístup k mobilného aparátu. Žalobkyňou predložený mobilný aparát nepriradil k tejto SMS správe žiadne meno z adresára v mobilnom aparáte žalobkyne. Konkrétnu sumu 20.000 eur dokonca žalobkyňa

neuviedla ani v predžalobnej výzve, a teda je viac než vysoko pravdepodobné, že na tejto sume sa strany vôbec ústne nedohli, že k tejto sume dospela až pri podaní žaloby iba samotná žalobkyňa. Na margo záverečnej reči právnej zástupkyne žalobkyne, ktorá poukázala na prílišný formalizmus, ak súd sponchybuje, že predmetnú SMS - správu napísal žalovaný, keďže v SMS - správe chýba podpis žalovaného, súd dodáva, že SMS - správa preukazuje iba existenciu sľubu zaplataenia peňazí ohľadom vyporiadania. Aj keby SMS - správu písal žalovaný, aj keby sa týkala náhrady za zrušenie vecného bremena a osobného záväzku, súd dodáva, že v nej absentuje konkrétna suma, na ktorej sa mali strany dohodnúť. Súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie výsluchom svedkyne P. D. nielen preto, že tento dôkaz navrhla právna zástupkyňa žalobkyne až v záverečnej reči napriek tomu, že ho mohla navrhnúť už priamo v žalobe a tento dôkaz nenavrhl ani po doručení uznesenia súdu s poučením o sudcovskej koncentrácii konania podľa § 167 ods. 3 C. s. p., podľa ktorého na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť, ale tento dôkaz súd nevykonal predovšetkým preto, že obsah toho výsluchu by mal podľa žalobkyne, preukázať, že svedkyňa bola prítomná pri tom, keď žalovaný žalobkyni sľúbil, že po predaji domu sa s ňou finančne vyrovná, ako žalobkyňa bude chcieť. Už zo samotného návrhu na vykonanie dôkazu výsluchom tejto svedkyne vyplýva, že ani táto svedkyňa by nevedela uviesť konkrétnu sumu, na ktorej sa mali strany ústne dohodnúť, pretože zo všetkých vyjadrení žalobkyne a jej právnej zástupkyne vyplýva, že svoj žalobný nárok odvíjala od ústneho prísľubu žalobcu zaplatiť žalobkyni po predaji predmetných nehnuteľností bližšie neurčitú sumu, ktorá by mala byť uhradená spôsobom a vo výške, „ako bude žalobkyňa chcieť.“ Aj keby žalovaný dal žalobkyni ústny sľub v takomto znení, netýkal sa konkrétnej sumy, keďže jej výška bola ponechaná výlučne na vôli žalobkyne, a teda tento ústny prísľub bol neurčitý v jeho podstatnej časti, a to v časti výšky požadovaného finančného plnenia. Podpisom zmluvy o zániku vecného bremena žalobkyňa vyjadrila svoj súhlas s celým obsahom zmluvy, a tým aj vážnosť s obsahom celej zmluvy, vrátane čl. II., bodu 3. o bezodplatnosti. Pokiaľ žalobkyňa nesúhlasila s obsahom čo len časti zmluvy, nič jej nebránilo v tom, aby zmluvu v takomto znení neuzavrela (nepodpísala). V danom prípade platí princíp *vigilantibus iura scripta sunt* (písané právo patrí bdelym) a žalobkyňa mala pristupovať k podpisovaniu predmetnej zmluvy o zániku vecného bremena (súčasťou ktorej bola aj zmluva o zániku osobného záväzku) s náležitou starostlivosťou a nepodpisovať žiadnu listinu, s obsahom ktorej nesúhlasila. Žalobkyňa je plnoletou osobou, spôsobilou na právne úkony v plnom rozsahu (§ 8 O. z.), pričom v rovnakom rozsahu bola spôsobilou na právne úkony aj pri podpisovaní predmetnej zmluvy o zániku vecného bremena, a preto sa nemôže odvolávať na odplatnosť zrušenia vecného bremena a osobného záväzku, keď v písomnej zmluve je výslovne uvedená bezodplatnosť zrušenia tak vecného bremena, ako aj osobného záväzku. V písomne prejavenej vôli oboch zmluvných strán je výslovne uvedená bezodplatnosť zrušenia vecného bremena a osobného záväzku. Text zmluvy je iba na dvoch stranách formátu A4, predmetný text o bezodplatnosti zrušenia vecného bremena a osobného záväzku je jednoduchý, jasný a zrozumiteľný. Pokiaľ by aj bolo bývalo došlo medzi žalobkyňou a žalovaným k uzavretiu ústnej dohody o zaplatení finančnej náhrady, táto by v danom prípade bola absolútne neplatná pre nedodržanie formy podľa § 40 ods. 1 a 2 O. z., keďže tak vecné bremeno, ako aj osobný záväzok boli zriadené písomnou zmluvou a možno ich meniť, rušiť iba písomne, vrátane odplatnosti a bezodplatnosti za zrušenie týchto inštitútov. Písomné zmluvy podľa O. z. nemožno dopĺňať a ani ich neplatné časti nemožno nahrádzať ústnymi dojednaniami, keďže všetky zmeny a doplnenia písomných zmlúv musia byť vždy iba písomné. Ak žalobkyňa mala v úmysle zrušiť vecné bremeno a osobný záväzok žalovaného za odplatu, nemala podpísať zmluvu s opačným významom, t. j. že zrušenie oboch inštitútov je bezodplatné. Pokiaľ jej aj žalovaný ústne prísľúbil finančné plnenie po následnom predaji predmetných nehnuteľností, nemala sa nechať týmto prísľubom ovplyvniť, keďže tento prísľub nebol v písomnej zmluve výslovne upravený vo forme záväzku žalovaného. Žalobkyňa mala pri podpisovaní zmluvy o zániku vecného bremena reálnu predstavu o obsahu právneho úkonu, ktorého bola účastníkom. V danom prípade nastali presne také právne účinky tohto právneho úkonu, aké boli v tomto právnom úkone výslovne uvedené. Pokiaľ žalobkyňa nesúhlasila s čl. II., bodom 3. zmluvy o bezodplatnosti zrušenia oboch inštitútov, avšak napriek tomu zmluvu podpísala, pričom tento jej nesúhlas mal iba povahu akejsi vnútornej výhrady, k tomuto súd poukazuje na ustálenú judikatúru, podľa ktorej k vnútornej výhrade sa pri posudzovaní vážnosti vôle a platnosti právneho úkonu neprihliada (R 32/2016 ZSP). Preto neobstojí argumentácia žalobkyne, že právny úkon zmluvy o zániku vecného bremena a osobného záväzku, a to v časti bezodplatnosti nemyslela vážne. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že zmluva o zániku vecného bremena, ani žiadna jej časť nie je absolútne neplatná pre nedostatok vážnosti prejavu vôle žalobkyne podľa § 37 O. z. O neplatnosť zmluvy o zániku vecného bremena a osobného záväzku pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 O. z. by išlo len v prípade zistenia, že účel (nie však sama pohnútk) tohto právneho úkonu,

ktorý sledovali účastníci jeho urobením, odporoval zákonu alebo ho obchádzal alebo sa priečil dobrým mravom. V konaní však nebolo preukázané, že by účelom uvedeného právneho úkonu bolo niečo iné než bezodplatné zrušenie vecného bremena a osobného záväzku. Žalobkyňa v čase podpísania tejto zmluvy mala kde bývať, sama tvrdí, že je o ňu postarané. Vecné bremeno možno zrušiť za odplatu, ako aj bezodplatne. Tak, ako sa obe strany sporu dobrovoľne písomne dohodli na vzniku osobného záväzku žalovaného poskytnúť žalobkyni pomoc a starostlivosť v chorobe a v starobe vo význame záväzku „dochovať a pochovať“, tak sa obe strany písomne dobrovoľne dohodli aj na jeho zrušení. Neobstojí argument žalobkyne, že žalovaný tento osobný záväzok písomne zrušil, hoci tento záväzok mu nebránil v predaji predmetných nehnuteľností. Súd poznamenáva, že osobný záväzok žalovaný nemohol zrušiť sám, pretože na jeho zrušení sa výslovne písomne dohodli obe strany sporu. Pokiaľ ide o tvrdenie, že existencia osobného záväzku žalovaného nemohla byť prekážkou predaja nehnuteľností, k tomuto prvoinštančný súd poznamenal, že zmluva o zániku vecného bremena tento záväzok formuluje aj ako osobný záväzok povinného z vecného bremena, t. j. nie ako osobný záväzok žalovaného, hoci v darovacej zmluve je tento záväzok definovaný ako záväzok žalovaného. Nakoľko súd nedisponuje zápisom katastra nehnuteľností v časti C na predmetnom LV č. XXX pre kat. úz. J. v čase po zápise vecného bremena, nie je možné z obsahu navrhnutých vykonaných dôkazov zistiť, či predmetné nehnuteľnosti boli zaťažené „iba“ vecným bremenom spočívajúcim v práve bezodplatného doživotného užívania nehnuteľností žalobkyňou, alebo aj osobným záväzkom povinného z vecného bremena poskytnúť žalobkyni pomoc a starostlivosť v chorobe a starobe. Pokiaľ by bol na liste vlastníctva uvedený aj osobný záväzok povinného z vecného bremena, zmluvné zrušenie toho záväzku pred predajom nehnuteľností malo logické opodstatnenie. Samotná skutočnosť, že zrušenie oboch inštitútov bolo písomne dojednané ako bezodplatné, sama osebe nerobí tento prejav vôle neplatný pre rozpor s dobrými mravmi. Vecné bremená sa môžu zrušiť tak za odplatu, ako aj bezodplatne. Zrušením zmluvne dojednaného osobného záväzku žalovaného postarať sa o žalovanú nedošlo automaticky aj k zrušeniu zákonnej vzájomnej vyživovacej povinnosti medzi rodičmi a deťmi podľa Zákona o rodine, a teda žalovaný sa zrušením zmluvného osobného záväzku nezbavil svojich prípadných zákonných záväzkov podľa Zákona o rodine. Vyživovacia povinnosť nespočíva iba v peňažnom plnení, ktorého sa žalobkyňa v tomto konaní domáha, ale aj v osobnej starostlivosti, v starostlivosti o domácnosť či v iných naturálnych plneniach. Nakoľko predmetom toho sporu nie je vzájomná vyživovacia povinnosť medzi stranami sporu, súd sa viac plnením povinností žalovaného poskytovať žalobkyni osobnú starostlivosť a pomoc viac nezaoberal. Zmluva o zániku vecného bremena nie je absolútne neplatná ani podľa § 39 O. z. pre rozpor s dobrými mravmi, a to ani v časti čl. II., bode 3. zmluvy. Pokiaľ by aj strany sporu uzavreli nejakú ústnu dohodu o vyplatení náhrady za zrušenie vecného bremena a osobného záväzku žalobkyni, išlo by iba o vedomé obchádzanie čl. II., bodu 3. písomnej zmluvy o zániku vecného bremena, a to oboma zmluvnými stranami, t. j. nielen žalovaným. Žalobkyňa podpísaním zmluvy o zániku vecného bremena v znení, v akom bola predložená súdu, prejavila svoj súhlas s celým obsahom zmluvy. Podpísaním tejto zmluvy žalobkyňa dosiahla presne zánik takých právnych vzťahov, takým spôsobom a s takými následkami, ktoré sú v zmluve výslovne písomne uvedené, preto sa žalobkyňa nemohla odvolávať na skutočnosť, že časť zmluvy považovala iba za formalitu, a že v konečnom dôsledku nebude pre zmluvné strany záväzná. Samotný omyl v pohnútkach nerobí právny úkon neplatným (§ 49a tretia veta O. z.), a teda pohnútky, ktorá viedla žalobkyňu k uzavretiu písomnej zmluvy o zániku vecného bremena, súčasťou ktorej bol aj zánik osobného záväzku, nerobí túto zmluvu ani jej časť neplatnou. O omyl v pohnútkach ide vtedy, ak konajúci sa zmýlil síce v okolnostiach smerujúcich k vzniku vôle, nie však v skutočnostiach významných priamo pre právne následky vznikajúce z prejavenej vôle. Okolnosti, ktoré viedli žalobkyňu k rozhodnutiu uzavrieť písomnú zmluvu o zániku vecného bremena, hoci aj prípadný ústny prísľub žalovaného, že jej po predaji nehnuteľností vyplatí finančnú kompenzáciu za zrušenie vecného bremena a osobného záväzku, nemožno považovať za omyl vyvolaný žalovaným, pre ktorý by mala byť písomná zmluva o zániku vecného bremena alebo jej časť relatívne neplatná. Omyl v pohnútkach by mal právny význam na účely relatívnej neplatnosti právneho úkonu podľa § 49a O. z. iba v prípade, ak by táto pohnútky bola priamo súčasťou právneho úkonu, t. j. ak by bola výslovne zahrnutá do prejavenej vôle, čo však nie je daný prípad, pretože súčasťou zmluvy o zániku vecného bremena nie je žiadna klauzula o tom, že žalovaný je povinný po predaji nehnuteľností zaplatiť žalobkyni finančnú náhradu, príp. kompenzáciu za zrušenie vecného bremena a osobného záväzku v konkrétnej sume. Pokiaľ aj žalobkyňa zmluvu o zániku vecného bremena, vrátane bezodplatnosti, podpísala iba z nedbanlivosti, spoliehajúc sa na osobu žalovaného, ktorý jej je synonymom a nebola pri podpísaní zmluvy ostražitá, súd poznamenáva, že tomuto omylu sa žalobkyňa mohla vyhnúť vlastnou starostlivosťou pri oboznámení sa so skutočnosťami rozhodnými pre uskutočnenie právneho úkonu, a preto takýto omyl nie je ospravedlniteľným omylom, pre ktorý by mohol byť právny úkon relatívne neplatným (porov. rozsudok NS ČR z 19.12.2002, sp.

zn. 30Cdo 1251/2002). Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa navrhla súdu rozhodnúť o neplatnosti čl. II., bodu 3. zmluvy o zániku vecného bremena medzitimným rozsudkom, teda rozsudkom o základe nároku podľa § 214 C. s. p., pokiaľ súd uzná, že je daný dôvod pre postup podľa § 214 C. s. p., môže (avšak nemusí) vydať medzitimný rozsudok, a to aj bez návrhu strany sporu. Pokiaľ súd návrhu strany na vydanie medzitimného rozsudku nevyhoví, nevydáva o tom samostatné rozhodnutie, ani sa týmto návrhom nemusí vyoporiadať v odôvodnení rozhodnutia o veci samej. Súd prvej inštancie právne uzavrel, že písomná zmluva o zániku vecného bremena, súčasťou ktorej je zánik zmluvne založeného osobného záväzku voči žalobkyni, ani žiadna časť tejto zmluvy, nie je absolútne neplatná ani pre nedostatok vážnosti vôle žalobkyne podľa § 37 O. z., a to ani v časti ustanovenia o bezplatnosti zrušenia oboch inštitútov, ani pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 O. z. a nie je ani relatívne neplatná podľa § 49a O. z. v spojení s § 40a O. z., a to ani len v časti z dôvodu omylu žalobkyne. Keďže písomná zmluva o zániku vecného bremena nie je ani absolútne neplatná, ani relatívne neplatná, súd sa vznesenou námietkou premlčania práva na dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu viac nezaoberal. O trovách konania, keďže v tomto spore mal vo veci plný úspech žalovaný, rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 C. s. p. a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni v plnom rozsahu. Uznesením zo dňa 28.9.2015 súd priznal žalobkyni oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré prvoinštančný súd nepovažoval za dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by žalovanému nepriznal náhradu trov konania (§ 257 C. s. p.). Samotná skutočnosť, že žalobkyňa ako poplatník bola oslobodená od súdneho poplatku, nezakladá dôvod pre použitie ust. § 150 O. s. p. (pozn. teraz § 257 C. s. p.; NS SR, sp. zn. 1MOBdo V/19/2008).

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala včas odvolanie žalobkyňa, s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Právne svoje odvolanie odôvodnila ust. § 365 ods. 1 písm. b) a e) C. s. p., teda že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyni, aby uskutočňovala tie procesné práva, ktoré jej patria, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces ako aj tým, že nevykonali navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa domáhala od žalovaného zaplata sumy 20.000 eur a prísl. na tom skutkovom základe, že so žalovaným ako vlastníkom nehnuteľností, ktoré mu v minulosti darovala spolu s jej sestrou C. D. a na ktorých viazlo vecné bremeno právo doživotného bývania a užívania v prospech žalobkyne, ako oprávnenej, sa dohodli, že tieto nehnuteľnosti žalovaný predá a že pred ich predajom sa zruší vecné bremeno, ktoré bolo prekážkou predaja. Za zrušenie vecného bremena a osobného záväzku mal žalovaný zaplatiť žalobkyni po predaji nehnuteľností sumu 20.000 eur. So zrušením vecného bremena žalovaná súhlasila, pretože v rodinnom dome nebývala a ani sa doňho nemienila znovu nasťahovať, pretože jej zdravotný stav vyžaduje pomoc a opateru inej osoby. Pri dohodovaní predaja nehnuteľností a zrušenia vecného bremena sa so synom - žalovaným, taktiež dohodli, že po predaji domu jej vyplatí 20.000 eur za zrušené vecné bremeno, ako aj to, že jej bude pomáhať a opatrovať ju, pretože túto pomoc a opateru jej už niekoľko rokov poskytuje jej sestra C. D.. Sumu 20.000 eur požadovala z dôvodu, že túto mala odloženú ako finančnú rezervu na čas staroby a odkázanosti a investovala ju do rodinného domu, v ktorom mala právo doživotného bývania a užívania. Chcela len, aby sa jej táto suma vrátila vo forme náhrady za zrušené vecné bremeno a osobný záväzok. Dohodnutú sumu 20.000 eur jej žalovaný po predaji domu nevyplatil, SMS správou zo dňa 28.12.2013 jej oznámil, že ohľadom vypořádania je to tak, že peniaze jej síce sľúbil, ale v prvom rade sa pozeral na seba, vyplatil dlhy v banke a zostatok použil na dokončenie domu. Podanou žalobou sa domáhala, aby súd ako predbežnú otázku posúdil relatívnu aj absolútnu neplatnosť tej časti dohody o zániku vecného bremena a osobného záväzku zo dňa 23.4.2013, v ktorej je uvedené, že zanikajú bezodplatne. Relatívnu aj absolútnu neplatnosť tejto časti dohody právne zdôvodnila v žalobe, aj vo vyjadrení zo dňa 4.11.2016. Súd prvej inštancie vo veci vykonal len dokazovanie listinami nachádzajúcimi sa v súdnom spise a oboznámil sa s SMS správou, ktorá bola žalobkyni zaslaná z mobilného telefónu žalovaného dňa 28.12.2013 a žiadne ďalšie dokazovanie nevykonali, teda ani len dokazovanie výsluchom žalobkyne a žalovaného, hoci žalovaný prostredníctvom právnej zástupkyne na pojednávaní uviedol, že k autenticite SMS správy sa môže vyjadriť, až keď mu bude predložená a spochybnil, že táto správa je dôkazom o tom, že medzi ním a žalobkyňou bola uzavretá ústna dohoda o finančnom vypořádaní. Súd prvej inštancie teda nevykonali ani len dôkaz výsluchom žalobkyne a žalovaného a taktiež zamietol aj návrh vykonať dôkaz výsluchom svedkyne P. D., bytom J., ktorá bola prítomná pri tom, keď žalovaný sľúbil, že po predaji domu sa s žalobkyňou finančne vyrovná, ako bude chcieť. Rozsudok súdu prvej inštancie nepovažuje odvolateľka za vecne správny a navrhuje, aby ho odvolací súd zrušil, pretože nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočniť jej patriace procesné práva v takej miere, že tým došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Súd

prvej inštancie tiež v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, a to dôkaz výsluchom svedkyne, ktorej vypočutie navrhla na pojednávaní. Procesný postup, ktorý zvolil súd prvej inštancie a v dôsledku ktorého nevykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, spôsobil, že postupom súdu jej bolo odňaté právo na spravodlivý proces a v konečnom dôsledku nevykonaním navrhnutých dôkazov súd prvej inštancie zmaril možnosť zistiť rozhodujúce skutočnosti na správne právne posúdenie veci.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Z podstaty odvolania vyplýva, že žalobkyňa namieta nevykonanie dôkazu výsluchom strán sporu a výsluchom navrhutej svedkyne - P. D., ktorá bola údajne prítomná pri tom, keď „žalovaný žalobkyňi sľúbil, že po predaji domu sa s ňou finančne vyrovná, ako žalobkyňa bude chcieť“, čo žalobkyňa považuje za porušenie svojich procesných práv, ktoré jej patrili, ktorým došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces a nevykonanie navrhnutého dôkazu k zisteniu rozhodujúcich okolností. S uvedenými odvolacími dôvodmi žalobkyne žalovaný nesúhlasí. Súd zrozumiteľne, presvedčivo a právne správne (najmä body 53, 54, 55, 58, 59 napadnutého rozsudku) zdôvodnil prečo výsluch strán sporu ako aj navrhovanej svedkyne nevykonal. V bode 54 napadnutého rozsudku súd k navrhovanej svedkyňi uvádza: „Súd nevykonal dokazovanie výsluchom svedkyne P. D. nielen preto, že tento dôkaz navrhla právna zástupkyňa žalobkyne až v záverečnej reči napriek tomu, že ho mohla navrhnuť už priamo v žalobe, a tento dôkaz nenavrhol ani po doručení uznesenia súdu s poučením o sudcovskej koncentrácii..., Už zo samotného návrhu na vykonanie dôkazu výsluchom tejto svedkyne vyplýva, že ani táto svedkyňa by nevedela uviesť konkrétnu sumu, na ktorej sa mali strany ústne dohodnúť... pretože zo všetkých vyjadrení žalobkyne a jej právnej zástupkyne vyplýva, že svoj žalobný nárok (rozumej žalobkyňa) odvíja od ústneho prísľubu žalobcu zaplatiť žalobkyňi po predaji predmetných nehnuteľností ... vo výške „ako bude žalobkyňa chcieť...“

Žalovaný poznamenáva, že prvoinštančný súd žalobkyňu riadne poučil o jej právach a povinnostiach a na základe tohto poučenia bola/mala si byť vedomá následkov svojho (ne)konania. Tvrdenie (a nesprávna domnienka) žalobkyne o tom, že súd prvej inštancie jej neumožnil uskutočniť procesné práva, ktoré jej patria, sú v priamom rozpore s výzvou súdu prvej inštancie zo dňa 30.9.2016, ktorou žalobkyňu vyzval na vyjadrenie sa a na označenie dôkazov, ktorými môže svoje tvrdenia žalobkyňa preukázať. Žalobkyňa pritom už v r. 2015, kedy odbor kriminálnej polície v Piešťanoch ČVS: ORP-462/3-VYS-TT-2015 konal o žalobkyňou podanom trestnom oznámení voči žalovanému z podozrenia trestného činu podvodu, mala možnosť navrhnuť výsluch svedkyne P. D., čo neurobila a túto svedkyňu ani nespomenula. Rovnako tak žalobkyňa svedkyňu neuvádzala ani v predžalobnej komunikácii so žalovaným a tento dôkaz nenavrhol a dokonca ani neoznačila v podanej žalobe, ako aj v písomnom vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 7.11.2016, ktorým reagovala na písomné vyjadrenie žalovaného k žalobe. Vzhľadom na vyššie uvedené, kedy je preukázané, že neboli porušené procesné práva žalobkyne a ani právo žalobkyne na spravodlivý proces, žalovaný navrhuje odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a uplatňuje si náhradu trov odvolacieho konania.

4. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení C. s. p. účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „O. s. p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 C. s. p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C. s. p.) a že odvolateľka použila zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 365 ods. 1 písm. b/ a e/ C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C. s. p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C. s. p.), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 C. s. p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C. s. p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie treba navzdory námietkam žalobkyne považovať za vecne správny.

6. Odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľky) dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 C. s. p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá C. s. p.) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 C. s. p. in fine) nasledovné:

7. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku, bolo posúdiť či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne pokiaľ zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť jej 20.000 eur a 5,05 % úrokom z omeškania z uvedenej sumy od 1.2.2015 až do zaplatenia titulom nezaplatenia náhrady za zrušenie vecného bremena a osobného záväzku žalovaného poskytovať žalobkyni bezplatné celodenné stravovanie, pranie, žehlenie, upratovanie a akúkoľvek potrebnú pomoc a starostlivosť, vrátane zabezpečenia lekárskej starostlivosti a liekov, ak si to vyžiada vek alebo zdravotný stav žalobkyne.

8. Podľa § 149 C. s. p. prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

9. Podľa § 153 ods. 1 C. s. p. strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

10. Podľa § 153 ods. 2 C. s. p. na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

11. Podľa § 167 ods. 3 C. s. p. ak žalovaný uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná alebo súd neurobí iné vhodné opatrenia, súd doručí vyjadrenie žalovaného žalobcovi do vlastných rúk a umožní mu vyjadriť sa v lehote určenej súdom. Žalobca uvedie ďalšie skutočnosti a označí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení; na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť. Súd poučí žalobcu o následkoch sudcovskej koncentrácie konania.

12. Podľa § 182 C. s. p. ak súd pojednávanie neodročí, pred jeho skončením vyzve strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Ak po vyjadrení strán súd nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.

13. Podľa § 185 ods. 1 C. s. p. súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

14. Podľa § 185 ods. 2 C. s. p. súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 195 ods. 1 C. s. p. na návrh môže súd nariadiť výsluch strany o tvrdených skutočnostiach, ktoré v konaní vyšli najavo, ak ich nemožno preukázať inak; ustanovenie § 150 ods. 2 tým nie je dotknuté.

16. Právomoc (súdu) konať o veci, ktorej sa žalobný návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v civilnom sporovom konaní nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (porovnaj § 185 ods. 1 a 2 C. s. p.) a nie strán sporu.

17. Odvolací súd má za to, že žalobkyňa neuplatnila prostriedok procesného útoku (návrh na výsluch svedkyne P. D.) včas, ako to konštatoval už súd prvej inštancie, pretože ho mohla jednoznačne predložiť už skôr (pozn.: po doručení jej vyjadrenia žalovaného k žalobe - § 167 ods. 3 C. s. p., kde mohla označiť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení) a nie až pred skončením pojednávania, na ktorom bola žalobkyňa vyzvaná, aby zhrnula svoje návrhy a vyjadrila sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci - záverečná reč.

18. Pokiaľ prvoinštančný súd nevykonal dôkaz (pozn.: na návrh žalobkyne) - výsluch strán (žalobkyne a žalovaného), tu treba uviesť, že vykonanie tohto dôkazu môže nariadiť v civilnom sporovom konaní súd v zmysle § 195 ods. 1 C. s. p. vtedy, ak to navrhne strana, čo v danom civilnom sporovom konaní urobila žalobkyňa, avšak ho mohla navrhnúť len na preukázanie tvrdných skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, čo už z konania nevyplývalo, že by ho bola žalobkyňa bývala navrhla na preukázanie skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, pričom bolo plne v právomoci prvoinštančného súdu, či tento dôkaz vykoná alebo nevykoná a pokiaľ ten rozhodol, že tento dôkaz nevykoná, keďže vykonanie tohto dôkazu s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou nemalo potenciál preukázať rozhodný skutkový poznatok tvrdný žalobkyňou, ktorý by žalobkyňa preukazovala aj inými dôkazmi.

19. Na odvolacie námietky žalobkyne týkajúce sa absolútnej neplatnosti tej časti dohody o zániku vecného bremena a osobného záväzku zo dňa 23.4.2013, v ktorej je uvedené, že zanikajú bezodplatne dal odpoveď v celom rozsahu súd prvej inštancie, preto odvolací súd v tomto smere odkazuje na odôvodnenie jeho rozsudku a čo sa týka relatívnej neplatnosti k tomu je treba snáď len dodať, ako uviedol aj žalovaný vo vyjadrení zo dňa 27.7.2016, že ustanovenie § 49a O. z. nie je možné vykladať tak, že na jeho základe je osoba, ktorá sa omylu dovoľáva, zbavená povinnosti podľa okolností konkrétneho prípadu sama si zabezpečiť zodpovedajúcu mieru objektívnych informácií o okolnostiach, resp. skutočnostiach, ktoré má za rozhodujúce pre uskutočnenie zamýšľaného právneho úkonu. V súvislosti s uvedeným žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/289/2012.

20. Námietky odvolateľky neboli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolanie žalobkyne z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené.

21. Odvolací súd riadiaci sa vyššie uvedenými úvahami a osvojujúci si aj dôvody súdu prvej inštancie preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil, čo sa okrem veci samej týkalo aj vecne správneho a odvolacími dôvodmi nespochybneného rozhodnutia o trovách prvoinštančného konania.

22. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (porov. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 78/05).

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. tak, že procesne plne úspešnému žalovanému priznal proti žalobkyňi právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalovaný), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalobkyňa), keď nevidel dôvod pre aplikáciu § 257 C. s. p.

24. K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.